# Tanatofobi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tanatofobi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31364

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Tanatofobi Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonu, Tanatofobi düzeyini ölçmek amac?yla tasarlanm?? 7 maddelik bir ölçme arac?d?r. Ölçe?in Türkçe formu, Zülfiye Y?ld?z taraf?ndan 2019 y?l?nda hem?ireler örnekleminde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?larak uyarlanm??t?r. Yap?lan psikometrik analizler sonucunda, ölçe?in güçlü iç tutarl?l??a (Cronbach Alfa = 0.854) ve kabul edilebilir yap?sal geçerli?e sahip oldu?u belirlenmi?tir. Bu ölçek, bireylerin ölüm korkusuna yönelik bili?sel, duygusal ve davran??sal tepkilerini 5'li Likert tipi derecelendirme ile de?erlendirmektedir.

## Anahtar Kelimeler

Tanatofobi, Ölçek Uyarlama, Hem?ire, Geçerlik, Güvenirlik, Likert tipi, Psikometri.

## Yazarlar

Zülfiye Y?ld?z

## Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin ölüm korkusu veya ölme süreciyle ilgili kayg? düzeylerini standardize edilmi? ve psikometrik olarak sa?lam bir araçla ölçmektir. Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in yap?s?n? koruyarak, Türkiye'deki hem?ire popülasyonunda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamakt?r.

Ölçek, özellikle sa?l?k hizmetleri çal??anlar? gibi ölümle daha s?k kar??la?an gruplar?n tanatofobi düzeylerini tespit etmede ve bu korkunun klinik uygulamalar üzerindeki etkilerini ara?t?rmada kullan?lmak üzere geli?tirilmi?tir.

## Yap?

Tanatofobi Ölçe?i, bireyin "ölüm korkusu" (Thanatophobia) psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Tanatofobi, özgül fobiler aras?nda yer al?r ve ki?inin kendi ölümünden, sevdiklerinin ölümünden veya ölme eyleminin kendisinden duydu?u a??r? ve mant?ks?z korkuyu ifade eder.

Ölçek, bu korkunun yo?unlu?unu ve bireyin günlük ya?amdaki i?levselli?ini ne ölçüde etkiledi?ini de?erlendirmektedir. Tek boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u varsay?lan ölçek, 7 madde arac?l???yla bu genel korku düzeyini belirlemeyi hedefler.

## Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, hem do?rulay?c? hem de aç?klay?c? faktör analizleri (AFA ve DFA)

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Analizlere ba?lamadan önce, örneklem büyüklü?ünün ve verinin faktör analizi için uygunlu?u test edilmi?tir.

Bu kapsamda, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri 0.873 olarak bulunmu?tur; bu de?er, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, Bartlett's Küresellik Testi sonuçlar? p<0.001 anlaml?l?k düzeyinde bulunmu?, bu da maddeler aras?ndaki korelasyonun yeterli oldu?unu kan?tlam??t?r. Ard?ndan gerçekle?tirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), ölçe?e ait kavramsal modelin uyum iyili?i istatistiklerini test etmi? ve modelin veriye iyi uyum sa?lad???n? göstermi?tir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak s?nanm??t?r. ?ç tutarl?l?k, ölçüm maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Yap?lan analizler sonucunda, Tanatofobi Ölçe?i'nin Türkçe formunun iç tutarl?l???n? gösteren Cronbach alfa katsay?s? 0.854 olarak tespit edilmi?tir. Literatürde kabul gören alt s?n?r?n 0.70 oldu?u dü?ünüldü?ünde, elde edilen bu yüksek katsay? (0.854), ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a ve güvenilirli?e sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin tanatofobi kavram?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamaktad?r.

## Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Faktör analizine uygunluk testleri, veri setinin analiz için son derece uygun oldu?unu göstermi?tir.

Özellikle, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?erinin 0.873 olmas?, örneklem yeterlili?inin yüksek oldu?unu i?aret ederken, Bartlett's testi (p<0.001) maddeler aras? anlaml? bir ili?ki oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu ön ko?ullar?n sa?lanmas?n?n ard?ndan uygulanan DFA, ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n veya orijinalindeki kavramsal modelinin ampirik verilerle uyum içinde oldu?unu istatistiksel olarak teyit etmi?tir.

## Ölçme Arac?

**Test Çe?idi:** Uyarlama

**Format:** 7 maddeden olu?an, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

**Derecelendirme:** (1) **Kesinlikle Kat?lm?yorum**, (2) **Kat?lm?yorum**, (3) **Karars?z?m**, (4) **Kat?l?yorum** ve (5) **Kesinlikle Kat?l?yorum**.

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Hedef Popülasyon Grubu:** Hem?ireler (Sa?l?k çal??anlar?)

**Ya? Grubu:** Yeti?kin

**Popülasyon Detaylar?:** Çal??ma, ?stanbul Okan Üniversitesi'nde (Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda) yap?lm??t?r.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim (Self-report) yöntemi.

## Anahtar Kelimeler

Psikometri, Ölçek Geli?tirme, KMO, ?ç Tutarl?l?k, Hem?irelik, Ölüm Korkusu, Fobi.

## Yazarlar

**Sorumlu Yazar:** Zülfiye Y?ld?z

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**?leti?im E-posta Adresi:** zulfiyeyildiz1604@gmail.com

**Yaz??ma Adresi:** Bilgi mevcut de?ildir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** 2019 (Türkçe uyarlama çal??mas?).

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Zülfiye Y?ld?z ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.

**PDF Durumu:** Ölçe?in orijinal PDF formu mevcut de?ildir. Ancak teze eri?im YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden sa?lanabilir.

## Kaynaklar

Y?ld?z, Z. (2019). **Tanatofobi Ölçe?i'nin Türkçe formunun hem?irelerde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?** (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). ?stanbul Okan Üniversitesi, ?stanbul.

Tez Kayna??na Eri?im: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Tanatofobi Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçe?in kaynak içerikte maddeleri listelenmemi?tir; yaln?zca 7 maddeden olu?tu?u belirtilmi?tir. Maddelere eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya ilgili yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM